

Горблюк Сергій Анатолійович

*кандидат наук з державного управління, докторант
Національної академії державного управління при Президентові України*

ORCID: 0000-0002-5031-2497

e-mail: s.horbliuk@academy.gov.ua

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ПРОЦЕСІ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ЗДЕГРАДОВАНИХ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Проведено аналіз еволюції становлення концепції сталого розвитку в світі та її значення для розроблення політики ревіталізації міста. Встановлено, що, з погляду на сталий розвиток, ревіталізація стосується трансформації zdegradovanih mi'skikh teritorii odnochasno u ekonomichnii (pokrashchennia dilovoi aktivnosti, stvorennia novikh robocnix mis'c), social'nii (polipshennia rivnia zittia meshkanciv) ta infrastrukturno-prostorovii (zberezhennia kul'turnoi spadshini, pokrashchennia prirodnoho seredovishcha tosho) sferakh. Obgrunтовано lokale spriamuvannia global'nih 17 tsilei stalogo rozvutku, a takozh viznacheno osnovni zavdannia revitalizatsii mista za kozhnoiu tsil'iu. Uzagal'neno 6 grup instrumentiv revitalizatsii mista (instrumenti planuvannia, rinkovi instrumenti, finansovi instrumenti, podatkovii instrumenti, instrumenti pidtrimki ta inshi pravovi instrumenti), yakii neobkhidno zastosovuvati mi'skimi organami pulichnogo upravlinnia dla zabezpechennia stalogo rozvutku teritorii.

Ключові слова: ревіталізація міста; Цілі сталого розвитку; zdegradovana mi'ska teritoria; misto.

Постановка проблеми. Ревіталізація міста як комплексний процес подолання просторових, економічних, соціальних, культурних, екологічних кризових явищ функціонування zdegradovanih mi'skikh teritorii vimaгає zastosovannia kompleksu instrumentiv, yakii povinni zabezpechiti suchasne teritorial'ne vidrodzhennia. Rozrobлення цих instrumentiv potribno rozgladati u vzaimozv'yazku z koncepciie stalogo rozvutku teritorii. Adzhe pomilkovu vvažati, sho v protsesi revitalizatsii mista mozhna znehtuvati zbalansuvanniam ekonomichnih, social'nih ta ekołogichnih interesiv, zoseredivshis' na dosyagenni korotkostrokovih rezul'tativ. U pidsumku ce moze prizvesti do negativnih naslidkiv rozvutku mi'skoi teritorii, yakii spriчинятимуть появу novih кризових явищ або поглиблення вже існуючих у майбутньому. Таким чином, neobkhidno chitko usvidomlyuvati vazhlivist strategichnih tsilei revitalizatsii mista. Voni polyagayut u stvorenni peredumov dla stalogo rozvutku zdegradovanoi teritorii.

Незважаючи на зростаючу увагу при виробленні міської політики до питань сталого розвитку, obgrunтовання u цьому konteksti tsilei i diєvih instrumentiv revitalizatsii zdegradovanih mi'skikh teritorii залишається актуальним

завданням теорії та практики публічного управління й адміністрування на сучасному етапі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних науковців, які займаються дослідженнями різних аспектів публічного управління сталим розвитком територій, необхідно виокремити: М. Аверкіну, В. Бабаєва, З. Бурик, М. Войчука, З. Герасимчук, І. Дегтярьову, В. Куйбиду, О. Матвееву, О. Петрос, О. Сич, Д. Тарасенка, В. Удовиченка, А. Чечель. Загалом, ученими опрацьовано теоретико-методологічні засади впливу публічної політики на сталий розвиток регіонів та міст.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Подальший розвиток науки державного управління і галузі знань “Публічне управління та адміністрування” вимагає розкриття методологічного інструментарію конкретних місцевих політик забезпечення сталого розвитку, зокрема ревіталізації міста. У вітчизняній науці ця проблема ще не була висвітленою.

Мета статті – на основі аналізу еволюції становлення концепції сталого розвитку в світі обґрунтувати цілі та визначити дієві інструменти забезпечення сталого розвитку zdegradovanoї території, які необхідно застосовувати суб’єктами міського врядування при виробленні політики ревіталізації міста.

Виклад основного матеріалу. Концепція сталого розвитку була сформульована у 80-х рр. XX ст. Проте вона має більш раннє походження, відколи почали простежуватися відчутні негативні наслідки людського впливу на довкілля, насамперед у зв’язку з індустріалізацією та урбанізацією у світі. Поглиблення шкоди та виникнення всеохоплюючих загроз навколишньому середовищу, спричинених господарською діяльністю, змусило держави світу шукати рішення для переорієнтації розвитку. Лідируючу позицію в цьому процесі від початку займає Організація Об’єднаних Націй (далі – ООН), яка стала майданчиком для обговорення актуальних проблем сталого розвитку та вироблення відповідної політики на глобальному рівні (табл. 1).

Таблиця 1

**Віхи становлення концепції сталого розвитку під егідою
Організації Об’єднаних Націй**

№ з/п	Подія	Характеристика
1	2	3
1	Конференція ООН з оточуючого людину середовища (Стокгольм, 1972 р.)	Вперше внесено до міжнародного порядку денного питання про взаємозв’язок між економічним розвитком і погіршенням стану довкілля. За підсумками конференції прийнято Стокгольмську декларацію [1], яка містила 26 принципів і план дій із 109 пунктів; створено Програму ООН з навколишнього середовища (United Nations Environmental Program), яка спрямована на вирішення важливих екологічних проблем

Продовження табл. 1

1	2	3
2	Звіт Міжнародної комісії з довкілля та розвитку “Наше спільне майбутнє” (1987 р.)	Протягом 1983 – 1987 рр. Міжнародна комісія з довкілля та розвитку під керівництвом Г. Брундланд (World Commission on Environment and Development), створена Генеральною Асамблеєю ООН, підготувала доповідь “Наше спільне майбутнє” [2]. У ній була представлена концепція сталого розвитку як альтернатива розвитку, що базується на необмеженому економічному зростанні; вперше визначено поняття сталого розвитку
3	Конференція ООН з довкілля і розвитку (Саміт Землі) (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.)	Підвищення уваги до стрімкого погіршення глобальної екологічної ситуації. Декларація Ріо містить 27 принципів сталого розвитку, які спрямовані на визначення нового, справедливого, глобального партнерства завдяки створенню інших рівнів співробітництва між державами, ключовими секторами суспільства та громадянами. В прийнятому документі “Порядок денний на XXI століття” [3] усім державам рекомендовано розробити національні стратегії сталого розвитку з урахуванням необхідних природоохоронних заходів, при цьому акцентовано увагу на ролі місцевих органів влади у забезпеченні сталого розвитку. Концепція сталого розвитку набуває провідного статусу в світі, започатковано глобальне партнерство для її втілення
4	Саміт тисячоліття ООН (Нью-Йорк, 2000 р.)	За результатами саміту схвалено Цілі розвитку тисячоліття на наступні 15 років, які сформульовано в Декларації тисячоліття ООН [4] 189 державами-членами ООН та 23 міжнародними організаціями. До них належать: викорінення крайнього зубожіння та голоду; надання всім жителям планети початкової освіти; забезпечення гендерної рівності та розширення прав жінок; зменшення дитячої смертності; покращення охорони здоров’я матерів; боротьба з ВІЛ/СНІДом, малярією та іншими захворюваннями; забезпечення екологічної стійкості; формування глобального партнерства в цілях розвитку. Після схвалення цілей у більшості держав світу було здійснено їх адаптацію та встановлено цільові показники сталого розвитку з урахуванням специфіки національної ситуації
5	Всесвітній саміт зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002 р.)	Метою Йоганнесбурзького саміту стала дискусія щодо стану та перспектив сталого розвитку в контексті аналізу глобальних змін, які відбулися протягом останніх 1992 – 2002 рр. На саміті йшлося про пошуки шляхів обмеження зубожіння значної частини населення світу, надмірного споживання, а також про поширення ідей сталого розвитку. Прийнято Йоганнесбурзьку декларацію зі сталого розвитку [5] та План виконання рішень Порядку денного на XXI ст. Узгоджені на міжнародному рівні зобов’язання були доповнені добровільними партнерськими ініціативами зі сталого розвитку

Закінчення табл. 1

1	2	3
6	Конференція ООН зі сталого розвитку Ріо+20 (Ріо-де-Жанейро, 2012 р.)	На конференції обговорено інституційні рамки сталого розвитку, зростання зеленої економіки в контексті сталого розвитку та подолання бідності, координацію міжнародних зусиль щодо його досягнення. Прийнято документ “Майбутнє, якого ми прагнемо” [6], який містить такі розділи: наше спільне бачення, поновлення політичних зобов’язань, зелена економіка та викорінення бідності, інституційна інфраструктура сталого розвитку, дії та заходи, засоби реалізації
7	Саміт ООН зі сталого розвитку (Нью-Йорк, 2015 р.)	На саміті схвалено офіційний документ “Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року” [7], яким визначено новий план дій щодо виведення світу на траєкторію сталого та життєстійкого розвитку. У документі представлено Цілі сталого розвитку (далі – ЦСР) на 2016 – 2030 рр., які замінили Цілі розвитку тисячоліття (термін упровадження яких завершився наприкінці 2015 р.), а також 169 відповідних завдань. Триває імплементація ЦСР до стратегічних документів розвитку держав-членів ООН

Поняття сталого розвитку було вперше визначено в доповіді Міжнародної комісії з довкілля та розвитку “Наше спільне майбутнє” (1987 р.). У ній воно трактувалося як розвиток, за якого нинішні покоління задовольняють свої потреби, не ставлячи під загрозу можливість задоволення потреб майбутніх поколінь. Відтак сталий розвиток спрямований на ефективне використання обмежених ресурсів (засобів), розглядаючи різні альтернативи їхнього використання на сучасному етапі та в майбутньому. У процесах розвитку важливими є три складові: екологічна, соціальна та економічна. Зростання однієї з них не може відбуватися за рахунок погіршення ситуації в інших. Такий розвиток має збалансувати соціальні, економічні та екологічні цілі і, у підсумку, не завдавати шкоди навколишньому середовищу людини, узгоджуючи закони природи та економіки [8].

Із кінця XX ст. концепція сталого розвитку відображається також на локальному рівні, наголошуючи на відповідальності місцевих органів влади у втіленні її цілей. У прийнятому Порядку денному на XXI ст. підкреслювався територіальний вимір сталого розвитку, зокрема важливість ендегенних чинників та механізмів розвитку “знизу вгору”. Водночас швидка урбанізація у світі актуалізувала роль міст, у яких виникає нагальна потреба збалансувати розвиток. З огляду на це, у економічно розвинених державах набуває поширення ревіталізація zdegradovanih міських територій як інструмент політики сталого розвитку на локальному рівні.

На сьогодні не коректно стверджувати про економічний або соціальний успіх міста, якщо при цьому завдається непоправна шкода навколишньому

середовищу. З погляду на сталий розвиток, ревіталізація стосується трансформації zdegradovanih міських територій одночасно у економічній (покращення ділової активності, створення нових робочих місць), соціальній (поліпшення рівня життя мешканців) та інфраструктурно-просторовій (збереження культурної спадщини, покращення природного середовища тощо) сферах.

На Саміті ООН зі сталого розвитку у вересні 2015 р. було визначено сімнадцять Цілей сталого розвитку та 169 завдань, відповідно до прийнятого документу “Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року” [9]. Беручи до уваги неминучість процесів урбанізації та зростаюче значення міст, у глобальній економіці ООН вперше окремою ціллю було виділено “11. Сталий розвиток міст і громад”. Відтак дії органів публічної влади повинні бути спрямовані на забезпечення відкритості, безпеки та життєстійкості міст. Своєю чергою ревіталізація міст повинна сприяти досягненню 11 глобальної цілі. Втім відновлення zdegradovanih міських територій повинно орієнтуватися на виконання й інших цілей нового порядку денного (табл. 2) [10].

Таблиця 2

**Цілі сталого розвитку як орієнтири для ревіталізації
zdegradovanih міських територій**

№ з/п	Ціль сталого розвитку	Основні напрями діяльності
1	2	3
1	Подолання бідності	Виявлення на місцях людей, які живуть у бідності, та спрямування ресурсів й послуг на їхні потреби, що допоможуть цим людям її долати. Впровадження заходів соціальної підтримки малозабезпечених верств населення
2	Подолання голоду, розвиток сільського господарства	Підтримка місцевих мереж реалізації продовольчої продукції. Виявлення випадків неповноцінного харчування дітей, людей похилого віку та інших мешканців, протидія цьому явищу
3	Міцне здоров'я і благополуччя	Підвищення якості та доступності послуг з охорони здоров'я. Профілактика та реагування на поширення тяжких захворювань. Зниження рівня забрудненості повітря, води й ґрунтів, заохочення здорового способу життя
4	Якісна освіта	Забезпечення якісної освіти та рівного доступу до неї. Охоплення вразливих і маргіналізованих груп населення, людей з інвалідністю щодо освіти й професійної підготовки, що відповідає їхнім потребам
5	Гендерна рівність	Врахування аспектів гендерної рівності у всіх сферах діяльності з метою подолання перешкод на шляху розширення прав і можливостей жінок. Виявлення випадків насильства щодо жінок, боротьба з цим явищем

Закінчення табл. 2

1	2	3
6	Чиста вода та належні санітарні умови	Забезпечення рівноправного доступу до чистої води та засобів санітарії. Будівництво та реконструкція систем централізованого питного водопостачання, водозабірних та каналізаційних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій
7	Доступна та чиста енергія	Інвестування коштів у енергоефективні будівлі та джерела екологічно чистої енергії. Впровадження технологій “розумного міста” з метою енергоефективності та зменшення викидів вуглецю
8	Гідна праця та економічне зростання	Запровадження інструментів стимулювання пріоритетних видів економічної діяльності, зменшення безробіття. Сприяння повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для кожного мешканця
9	Промисловість, інновації та інфраструктура	Сприяння розвитку місцевої промисловості та стартапів, враховуючи локальні ресурси, потреби та ринки. Забезпечення функціонування якісної, надійної, сталої та доступної інфраструктури, а також інформаційно-комунікаційних технологій
10	Скорочення нерівності	Розбудова спроможності щодо виявлення та подолання бідності й ізоляції на найбільш нужденних територіях. Розширення можливостей для участі мешканців у соціальному, економічному та політичному житті, забезпечення рівності та недискримінації
11	Сталий розвиток міст і громад	Інтегроване планування розвитку територій. Забезпечення доступу до достатнього, безпечного і прийняттого за ціною житла. Активізація зусиль із захисту і збереження культурної та природної спадщини. Зменшення негативного екологічного впливу
12	Відповідальне споживання та виробництво	Формування моделі циркулярної економіки, орієнтованої на енергозбереження, регенеративне екологічно чисте виробництво та споживання. Застосування сучасних технологій і практик поводження з відходами виробництва та споживання
13	Пом'якшення наслідків зміни клімату	Зміцнення потенціалу щодо протидії небезпекам і стихійним лихам, пов'язаним із зміною клімату. Зниження викидів парникових газів та їхнього поглинання
14	Збереження морських ресурсів	Попередження та суттєве зменшення будь-якого забруднення морського середовища, зокрема внаслідок діяльності на суші
15	Захист та відновлення екосистем суші	Захист та відновлення екосистем суходолу та сприяння їх сталому використанню; стале лісокористування, припинення деградації земель, зупинення втрати біорізноманіття
16	Мир, справедливості та сильні інститути	Протидія корупції та розширення доступу населення до публічної інформації. Забезпечення відповідального, інклюзивного, партисипативного прийняття рішень на місцевому рівні
17	Партнерство заради сталого розвитку	Налагодження дієвої співпраці влади, бізнесу та громадськості з метою сталого розвитку території; реалізація проєктів публічно-приватного партнерства, міжнародне співробітництво

Всебічність та взаємодоповнюваність глобального порядку денного на період до 2030 р. може мати прямий позитивний вплив на ступінь досягнення

визначених цілей [11]. Водночас автори ювілейної доповіді Римського клубу “Come on! Capitalism, short-termism, population and the destruction of the planet” у своїй праці зазначають, що успіх у досягненні одинадцяти соціально-економічних цілей (ЦСР 1 – 11), якщо ґрунтуватися на традиційній політиці зростання, практично унеможливорює зменшення темпів глобального потепління, нерационального використання водних ресурсів, деградації земель чи втрати біорізноманіття [12]. Для вирішення цих проблем потрібно застосовувати інноваційні інструменти публічних політик, розроблених на основі збалансування економічних, соціальних та екологічних інтересів зацікавлених сторін, зокрема ревіталізації міста.

В усіх ЦСР є завдання, яких необхідно дотримуватися при формуванні та реалізації публічної політики ревіталізації міста. Натомість завдання 11 ЦСР щодо сталого розвитку міст і громад мають стати основою відповідних заходів, зокрема [13]:

- забезпечити загальний доступ до достатнього, безпечного та недорогого житла й основних послуг і упорядкувати нетрі;
- забезпечити всім людям можливість користуватися безпечними, недорогими, доступними та сталими транспортними системами, підвищити безпеку дорожнього руху, зокрема шляхом розвитку громадського транспорту, приділяючи особливу увагу потребам тих, хто перебуває в уразливому становищі, жінок, дітей, осіб з інвалідністю та літніх людей;
- розширити масштаби відкритої для усіх і сталої урбанізації та можливості для комплексного й сталого планування населених пунктів і управління ними на основі широкої участі в усіх країнах;
- активізувати зусилля із захисту та збереження світової культурної і природної спадщини;
- суттєво скоротити кількість загиблих і постраждалих та значно зменшити прямий економічний збиток у формі втрат світового валового внутрішнього продукту внаслідок лих, зокрема пов’язаних із водою, приділяючи особливу увагу захисту малозабезпечених і вразливих груп населення;
- зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню міськими та іншими відходами;
- забезпечити загальний доступ до безпечних, доступних і відкритих для усіх зелених зон та громадських місць, особливо для жінок і дітей, літніх людей та людей з інвалідністю.

Окремо потрібно зазначити про вплив конференцій ООН із житла та сталого міського розвитку (Хабітати), які відбуваються раз на 20 років і визначають глобальні засади для міських політик. Так, у жовтні 2016 р. на конференції Хабітат-III у Кіто (Еквадор) був узгоджений підсумковий документ “Нова програма розвитку міст” [14], який наприкінці цього ж року був схвалений Генеральною Асамблеєю ООН.

Нова програма розвитку міст представляє локалізацію на комплексній основі Порядку денного на період до 2030 р., розширюючи його баченням і

пріоритетами розвитку міст на наступні 20 років та пропонуючи напрями дій для досягнення 11 ЦСР. У спільному баченні йдеться про прагнення сприяти всеосяжності та забезпечити для усіх мешканців сучасного та майбутніх поколінь без будь-якої дискримінації можливість проживання у справедливих, безпечних, здорових, доступних у фізичному та фінансовому плані, життєздатних і стійких містах. Одним із програмних пріоритетів міського розвитку є ревіталізація, спрямована на просторовий розвиток міст, стале використання природної та культурної спадщини, функціонування ресурсоефективної інфраструктури, впорядкування нетрів і неорганізованих поселень.

Існує багато інструментів забезпечення сталого розвитку zdegradovanoї території у процесі ревіталізації міста. У державах вони різняться, відповідно до їх історичних, правових, просторових та інших умов. Водночас можуть бути відмінності інструментів між регіонами та містами в межах окремої держави. Міжнародна федерація житлового будівництва та планування (International Federation of Housing and Planning) виділяє 6 груп інструментів, які застосовуються у процесі ревіталізації zdegradovaniх міських територій, а саме: планування, підтримки, ринкові, фінансові, податкові та інші правові інструменти (табл. 3) [15 – 17].

Зазначені інструменти мають різну силу впливу в процесі ревіталізації zdegradovaniх міських територій, а також постійно еволюціонують у часі. Їх перелік у сфері ревіталізації zdegradovaniх міських територій не є вичерпним. Ці інструменти постійно еволюціонують і змінюються під впливом функціонуючих тенденцій глобалізації, урбанізації, децентралізації влади, зростання ролі громадської участі в територіальному управлінні, появи інформаційного суспільства тощо.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, концепція сталого розвитку є системою орієнтирів для публічного управління з позиції стратегічного задоволення суспільних потреб, не завдаючи шкоди майбутнім поколінням. У своїй еволюції вона все більше зосереджується на необхідності формування поінформованих та свідомих партнерств на всіх рівнях публічної влади, враховуючи горизонтальну та вертикальну співпрацю. Становлення та просування концепції відбувається переважно на глобальному рівні, про що свідчить активна участь у цьому процесі Організації Об'єднаних Націй. За її підтримки були розроблені ключові документи в зазначеній сфері й організовано залученість до вироблення політики сталого розвитку світових лідерів та інших зацікавлених сторін. Утім на сьогодні забезпечити сталий розвиток території без участі місцевого рівня публічного управління є неможливим. Органи місцевого самоврядування є ключовими суб'єктами впровадження глобального Порядку денного в сфері сталого розвитку на період до 2030 р., зокрема Цілей сталого розвитку. Ними повинні бути розроблені ефективні заходи з метою вирішення суспільно значущих проблем, які гальмують сталий розвиток, зокрема подолання zdegradovanostі міських територій. Тому ревіталізацію міста потрібно розглядати в контексті забезпечення сталого розвитку території.

Таблиця 3
Інструменти забезпечення сталого розвитку в процесі ревіталізації zdegradovanih mis'kikh teritoriy

Інструменти планування	Ринкові інструменти	Фінансові інструменти	Податкові інструменти	Інструменти підтримки	Інші правові інструменти
Стратегії розвитку територій (національний, регіональний, міський та локальний рівні). Генеральна схема, схеми планування окремих частин територій тощо. Міський план просторового розвитку. Містобудівні умови. Концепція інтегрованого розвитку міста. Міські секторальні політики. Програми розвитку міста, плани заходів тощо	Купівля, продаж, обмін земельних ділянок і нерухомості на ринкових засадах. Контрактування відновлювальних робіт міськими органами влади. Угоди із забудовниками (іншими суб'єктами господарювання) про забезпечення міських інтересів. Публічно-приватне партнерство для розвитку території. Маркетинг zdegradovanoi teritorii (s'ryamovaniy na investoriy, meshkantsiv tosho)	Кошти місцевого бюджету. Дотації з державного та регіонального бюджетів. Кошти приватного сектору. Інвестиційні та венчурні фонди. Міжнародні фонди, кошти міжнародної технічної допомоги. Гранти та субвенції для органів місцевого самоврядування. Позики (державні, банківські) на інвестиційні цілі. Муніципальні облігації	Податок на нерухоме майно. Плата за землею. Оренда плата за земельні ділянки державної і комунальної власності. Плата за приєднання до інженерних мереж для будівництва. Податок на прибуток із землекористування. Податки і збори фізичних осіб – підприємців. Податок на прибуток юридичних осіб. Податок з обороту/податок на додану вартість. Звільнення від оподаткування	Професійно компетентний персонал органів місцевої влади, відповідальних за ревіталізацію. Організаційні структури, які сприяють упровадженню ревіталізації (агенції, кластери, інкубатори тощо). Спеціальні економічні та промислові зони. Інформаційні бази даних, кадастри для інвесторів. Інструменти громадської участі (бюджет участі, органи самоорганізації населення, місцеві ініціативи, консультації, петиції тощо)	Передача чи викуп земельних ділянок для суспільних потреб. Право першого чергового викупу земельних ділянок і нерухомого майна. Обмеження права приватної власності. Розірвання довгострокових договорів оренди. Передача інфраструктурних об'єктів у комунальну власність. Зони охорони об'єктів історичної та культурної спадщини. Території природно-заповідного фонду

Таким чином, орієнтирами при формуванні політики ревіталізації міста повинні стати 17 ЦСР, адже в них містяться основні завдання економічного, соціального та екологічного спрямування щодо розвитку території. При цьому особлива увага має бути приділена 11 ЦСР, присвяченій сталому розвитку міст і громад. Вона полягає у забезпеченні відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів. Усі Цілі сталого розвитку в процесі ревіталізації zdegradovanih міських територій можуть досягатися шляхом застосування таких груп інструментів, як планування, підтримки, ринкові, фінансові, податкові та інші правові інструменти.

Подальші наукові розвідки доцільно спрямувати на дослідження інструментів участі громадськості в розробленні політики ревіталізації міста, які в сучасних умовах належать до базових методологічних основ управління містом. Їх застосування міськими органами публічного управління впливає на сприйняття заходів відродження zdegradovanoї міської території її мешканцями, а у підсумку – на досягнення визначених цілей ревіталізації міста.

Список використаної літератури

1. Stockholm Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment // International Legal Materials. 1972. № 11. P. 1416—1471.
2. Brundtland G. H., Khalid M., Agnelli S., Al-Athel S. (Eds.). Our common future / World Commission on Environment and Development. New-York : [s. n.], 1987. P. 8.
3. Earth Summit: Agenda 21 // The United Nations Programme of Action from Rio (3 – 14 June 1992). Rio de Janeiro : [s. n.], 1992. 294 p.
4. United Nations millennium declaration / United Nations General Assembly. [S. p. : s. n.], 2000. 156 p.
5. Report of the World Summit on Sustainable Development, Johannesburg, South Africa (26 August – 4 September 2002). New-York : United Nations, 2002. 167 p.
6. The Future we want (Resolution adopted by the General Assembly on 27 July 2012) / United Nations General Assembly. [S. p. : s. n.], 2012. 53 p.
7. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development // Division for Sustainable Development Goals. New-York : [s. n.], 2015. P. 76.
8. Koziowski S. W drodze do ekorozwoju // Rozwój gospodarczy – aspekt środowiskowy. [S. p.] : Wydaw. Naukowe PWN, 1997. S. 132.
9. Transforming our world...
10. Ibid.
11. Gruchelski M., Niemczyk J. Agenda Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju – szanse realizacji celów // Postępy Techniki Przetwórstwa Spożywczego. 2016. № 1. S. 122—126.
12. Von Weizsäcker E. U., Wijkman A. Come on!: Capitalism, short-termism, population and the destruction of the planet // Population and the Destruction of the Planet. New-York : [s. n.], 2017. 234 p.
13. Transforming our world...
14. Habitat U. N. New urban agenda. Quito declaration on sustainable cities and human settlements for all. Quito UN Habitat. [S. p. : s. n.], 2016. P. 86.

15. Markowski T. Instrumenty polityki gruntowej – doświadczenia międzynarodowe // Biuletyn PAN. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. 2001. № 195. S. 143—148.

16. Lorens P., Martyniuk-Pęczek J. (Eds.). Wybrane zagadnienia rewitalizacji miast. [S. p.] : Wydawnictwo Urbanista, 2009. S. 108—111.

17. Kamrowska-Załuska D. Zrównoważona odnowa przestrzeni miejskiej // Studia KPZK. 2014. № 158. S. 58—66.

Статтю подано: 07.11.2020

Статтю схвалено: 15.12.2020

Horbliuk Serhii Anatoliiovych

*Candidate of Sciences in Public Administration (PhD), Doctoral Student
of the Department of Regional Administration, Local Self-Government and Urban
Management, National Academy for Public Administration*

under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0002-5031-2497

e-mail: s.horbliuk@academy.gov.ua

**REALIZATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS
IN THE PROCESS OF REVITALIZATION OF DEGRADED URBAN AREAS**

Problem setting. Urban revitalization is a complex process of overcoming spatial, economic, social, cultural, ecological crisis phenomena of degraded urban territories functioning. Despite the growing attention in the development of urban policy on sustainable development, substantiation in this context of the goals and effective tools for revitalization of degraded urban areas remains an urgent task of theory and practice in public administration at the present stage.

Recent research and publications analysis. Among native scientists engaged in research of various aspects in public management of sustainable territories development, it is necessary to point out: M. Averkin, V. Babayev, Z. Buryk, M. Voychuk, Z. Gerasimchuk, I. Degtyarev, V. Kuybid, O. Matveyev, O. Petroe, O. Sych, D. Tarasenko, V. Udovychenko, A. Chechel. In general, scientists have developed theoretical and methodological principles of the public policy impact on sustainable development in regions and cities.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. However, the further development of the public administration science requires the disclosure of methodological tools for specific local policies to ensure sustainable development, particularly the revitalization of the city. This problem has not yet been covered in native science.

The purpose of the article is to substantiate the goals and identify effective tools for sustainable development of the degraded territory, which should be used by urban governments in developing a policy of urban revitalization, based on the analysis of the evolution of the concept for world's sustainable development.

Paper main body. Since the end of the twentieth century the concept of sustainable development is reflected at the local level, emphasizing the responsibility of local authorities implementing its goals. In the adopted Agenda for the XXI century (2015) the territorial dimension of sustainable development was emphasized, particularly the importance of endogenous factors and mechanisms of development “from the bottom up”. At the same time, rapid urbanization in the world has highlighted the role of cities in which there is an

urgent need to balance development. Thus, in economically developed countries, the revitalization of degraded urban areas is becoming widespread as an instrument of sustainable development policy at the local level.

Given the inevitability of urbanization and the growing importance of cities in the global economy, for the first time a separate sustainable development goal – “11. Sustainable development of cities and communities” was identified. Therefore, the actions of public authorities should be aimed to ensure the openness, security and sustainability of cities. In turn, the revitalization of cities should contribute to the achievement of 11 global goals, as well as ensure the implementation of other goals of the Global Agenda. There are many tools to ensure the sustainable development of the degraded area in the process of the city revitalization. In countries, they differ according to their historical, legal, spatial and other conditions.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Local governments are key players in the implementation of the Global Agenda for Sustainable Development until 2030, including the Sustainable Development Goals. They must develop effective measures to address socially significant issues that hamper sustainable development, including overcoming the degradation of urban areas. The guidelines for the formation of the city’s revitalization policy should be 17 Sustainable Development Goals, as they contain the main tasks of economic, social and environmental nature for the territory development. All Sustainable Development Goals in the process of revitalization of degraded urban areas can be achieved using the following groups of tools: planning, support, market, financial, tax and other legal instruments.

Further research should focus on the study of tools for public participation in the development of policies for the city revitalization, which in modern conditions belong to the basic methodological foundations of urban management.

Key words: urban revitalization; Sustainable Development Goals; degraded urban area; city.

References

1. Stockholm Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment. (1972). *International Legal Materials*, № 11, pp. 1416-1471.
2. Brundtland, G. H., Khalid, M., Agnelli, S., Al-Athel, S. (Eds.). (1987). *Our common future*. New-York: [b. v.]. pp. 8.
3. Earth Summit: Agenda 21. (1992). In *The United Nations Programme of Action from Rio* (3 – 14 June). Rio de Janeiro: [b. v.]. 294 p.
4. United Nations millennium declaration. (2000). [B. m.: b. v.]. 156 p.
5. *Report of the World Summit on Sustainable Development, Johannesburg, South Africa (26 August – 4 September)* (2002). New-York: United Nations. 167 p.
6. *The Future we want (Resolution adopted by the General Assembly on 27 July)*. (2012). [B. m.: b. v.], 53 p.
7. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (2015). In *Division for Sustainable Development Goals*. New-York: [b. v.]. pp. 76.
8. Koziowski, S. (1997). W drodze do ekorozwoju. In *Rozwój gospodarczy – aspekt środowiskowy*. [B. m.]: Wydaw. Naukowe PWN. pp. 132.
9. Transforming our world...
10. Ibid.

11. Gruchelski, M., Niemczyk, J. (2016). Agenda Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju – szanse realizacji celów. *Postępy Techniki Przetwórstwa Spożywczego*, № 1, pp. 122-126.
12. Von Weizsäcker, E. U., Wijkman, A. (2017). Come on!: Capitalism, short-termism, population and the destruction of the planet. In *Population and the Destruction of the Planet*. New-York: [b. v.]. 234 p.
13. Transforming our world...
14. Habitat, U. N. (2016). *New urban agenda. Quito declaration on sustainable cities and human settlements for all. Quito UN Habitat*. [B. m.: b. v.]. pp. 86.
15. Markowski, T. (2001). Instrumenty polityki gruntowej – doświadczenia międzynarodowe. *Biuletyn PAN. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju*, № 195, pp. 143-148.
16. Lorens, P., Martyniuk-Pkczek, J. (Eds.). (2009). *Wybrane zagadnienia rewitalizacji miast*. [B. m.]: Wydawnictwo Urbanista. pp. 108-111.
17. Kamrowska-Zaiuska, D. (2014). Zrównoważona odnowa przestrzeni miejskiej. *Studia KPZK*, № 158, pp. 58-66.

Paper submitted: 07.11.2020

Paper accepted: 15.12.2020

Цитування: Горблюк С. А. Реалізація цілей сталого розвитку в процесі ревіталізації zdegradovanih міських територій // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 4(65) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛПІДУ НАДУ, 2020. С. 100—112. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.65.2020.226457>).

Citation: Horbliuk, S. A. (2020). Realizatsiia tsilei staloho rozvytku v protsesi revitalizatsii zdegradovanykh miskykh terytorii. *Efficiency of Public Administration*, Issue 4(65), pp. 100-112. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.65.2020.226457>).